

НАРЕДБА № 1 ОТ 3 ЯНУАРИ 2006 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАЗАРА НА КОКОШИ ЯЙЦА ЗА КОНСУМАЦИЯ

Обн. ДВ. бр.13 от 10 Февруари 2006г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. общите и специфичните изисквания за доставяне, съхранение, транспортиране, окачествяване, маркировка и опаковка на яйца и редът за извършване на проверки във връзка с предлагането им на пазара;
2. условията и редът за издаване и отнемане на свидетелство за окачествители на яйца и редът за провеждане на курс за обучение и за полагане на изпит;
3. редът за събиране на данни за средната цена на покупко-продажбата.

Чл. 2. Наредбата се прилага за кокоши яйца за директна консумация.

Чл. 3. (1) Срокът на годност за яйцата от клас "А" не може да бъде по-къс от 28-ия ден, следващ деня на снасянето.

(2) Яйцата по ал. 1 се предлагат на пазара в срок 21 дни от снасянето, или най-малко 7 дни преди посочения срок на годност.

Чл. 4. (1) Изискванията относно окачествяването, маркирането и опаковката не се прилагат за яйца, които са произведени и се продават от производителя директно на потребителя за собствена консумация.

(2) Изключението по ал. 1 се отнася:

1. за яйца, предлагани в производствения обект;
2. за яйца, предлагани на общинските пазари, при спазване на условията и реда, определени от съответния общински съвет, за извършване на търговия с яйца от дребни производители на територията на общината;
3. при разнасяне по домовете на закупени или поръчани яйца.

Чл. 5. Изискванията относно окачествяването, маркирането и опаковката не се отнасят и за яйца, които директно се транспортират от производствения обект до:

1. одобрен пакетиращ център;
2. стоково тържище, в което има одобрен пакетиращ център;
3. преработвателно предприятие.

Чл. 6. Забранява се смесването на яйца от различни класове, както и на кокоши яйца за директна консумация с яйца за люпене, счупени, пукнати, яйца за промишлени цели или инкубирани яйца.

Раздел II. Доставка, съхранение и транспортиране на яйцата

Чл. 7. (1) Яйцата се доставят на изкупвачи в пакетиращи центрове за яйца, стокови тържища по чл. 5, т. 2 или в преработвателни предприятия.

(2) Яйцата за промишлени цели, с изключение на инкубираните яйца, се доставят в пакетиращи центрове за яйца или преработвателни предприятия, с изключение на предприятията, преработващи храни.

(3) Инкубираните яйца и счупените при окачествяването яйца се доставят в преработвателни предприятия, с изключение на предприятията, преработващи храни.

(4) Преди напускане на производствения обект на всеки контейнер с яйца се обозначават:

1. наименованието, адресът и отличителният номер на производствения обект;
2. броят яйца и тяхната тегловна категория;
3. денят на снасяне;
4. датата на изпращане.

(5) Обозначенията по ал. 4 могат да бъдат допълнени със:

1. начина на хранене на кокошките носачки;
2. регионалния произход на яйцата.

Чл. 8. (1) Яйцата се доставят за окачествяване всеки работен ден.

(2) В случаите на доставяне в пакетиращ център за яйца доставката може да се извърши веднъж седмично, когато температурата в помещенията, в които производителят съхранява яйцата, не надвишава $+18^{\circ}\text{C}$.

(3) От изкупвача до пакетиращия център яйцата се доставят не по-късно от работния ден, следващ деня на получаването.

Чл. 9. Яйцата "Екстра качество" се доставят на изкупвача или в пакетиращия център за яйца всеки работен ден. Ако температурата в помещенията, в които производителят съхранява яйцата, не надвишава $+18^{\circ}\text{C}$, доставката може да се извършва всеки втори ден. Яйцата, снесени в почивните дни, се доставят на първия работен ден.

Чл. 10. (1) Яйцата, върху които се маркира датата на снасяне, се доставят в пакетиращите центрове за яйца в деня на снасянето.

(2) Когато датата на снасяне е маркирана в производствения обект, яйцата се доставят не по-късно от работния ден, следващ деня на снасяне.

Чл. 11. (1) Яйцата се съхраняват в чисти, сухи и непропускащи миризми помещения при поддържане на подходяща температура, която осигурява оптимално съхранение и запазва тяхното качество.

(2) По време на съхранение и транспортиране яйцата трябва да бъдат чисти, сухи, предпазени от миризми, удар, слънчева светлина и други неблагоприятни климатични въздействия.

Раздел III. Окачествяване

Чл. 12. Яйцата се окачествяват според преснотата, морфологичните си качества и начина на съхранение, както следва:

1. клас "А" или "пресни яйца", в т.ч. група "Екстра качество";
2. клас "Б" - яйца, които не отговарят на изискванията за категория "А", в т.ч. охладени яйца.

Чл. 13. (1) Яйцата от клас "А" в зависимост от теглото си се окачествяват в четири категории:

1. XL - много големи;
2. L - големи;
3. M - средни;
4. S - малки.

(2) Класът качество и тегловната категория се указват върху опаковката посредством означенията по ал. 1. Не се разрешава обозначаване на тегловните категории, посочени в ал. 1, чрез използването на различни цветове на опаковката, различни символи или по какъвто и да е друг начин.

(3) Когато в една опаковка са поставени яйца с различни размери от клас "А", общото нето тегло се указва в грамове и върху опаковката се изписва "Яйца от различни тегловни категории".

(4) В случай на доставка на яйца от клас "А" за предприятията от преработвателната промишленост окачествяването по тегловни категории не е задължително.

Чл. 14. (1) Окачествените и готовите за предлагане на пазара яйца трябва да отговарят по преснота и морфологични качества на изискванията в табл. 1 от приложение № 1.

(2) Тегловните категории яйца по показатели трябва да отговарят на изискванията, посочени в табл. 2 от приложение № 1.

(3) Яйцата "Екстра качество" са яйца от клас "А", отговарящи на съответните изисквания в таблица 1 от приложение № 1 и с маркирана върху черупката дата на снасяне.

Чл. 15. (1) Яйцата се окачествяват в пакетиращи центрове за яйца, одобрени по Закона за ветеринарномедицинската дейност.

(2) Окачествяването се извършва най-късно до втория работен ден, следващ деня на доставката.

(3) В случаите, когато яйцата, получени от производителя, се доставят от един в друг пакетиращ център за яйца, окачествяването се извършва не по-късно от работния ден, следващ деня на получаването.

(4) Яйцата, върху които се маркира датата на снасяне, се окачествяват в деня на снасянето. Ако денят на снасянето е неработен ден, яйцата се окачествяват през първия работен ден, следващ този на снасянето.

Чл. 16. (1) Забранява се яйцата от клас "А" да се мият или почистват по какъвто и да било начин преди или след окачествяването.

(2) Яйцата от клас "А" не могат да се обработват за повишаване на трайността им, както и да се охлаждат при температура, по-ниска от +5°C.

(3) Не се смятат за охладени яйцата, съхранявани при температура, по-ниска от +5°C:

1. по време на не повече от 24-часов транспорт;
2. в магазините за продажба на дребно или складовете към тях за период не по-дълъг от 3 дни.

Чл. 17. (1) Яйцата от клас "Б", в т.ч. "охладени яйца", са яйца, които не отговарят на изискванията за клас "А" и се използват само в предприятията от хранително-вкусовата промишленост след топлинна обработка или за други промишлени цели.

(2) Охладените яйца се съхраняват при температура не по-ниска от 0°C до +4°C при относителна влажност на въздуха 75% за срок 6 месеца.

Раздел IV. Обучение на оценителите и издаване на свидетелство

Чл. 18. (1) Яйца се оценяват от оценители, притежаващи свидетелство за успешно завършен курс на обучение за оценители на яйца.

(2) Обучението на кандидатите за оценители се извършва от Националния център за аграрни науки и/или продуктивния борд въз основа на изготвена от тях програма, одобрена от министъра на земеделието и горите.

(3) Свидетелството по ал. 1 се издава от обучаващата институция след успешно издържан изпит и съдържа данните съгласно приложение № 5. Свидетелството е безсрочно.

(4) Изпитът по ал. 3 се провежда от комисия, назначена от министъра на земеделието и горите или упълномощено от него лице, която включва представители на обучаващата институция, МЗГ и един практикуващ оценител.

(5) Изпитът се провежда в пакетиращ център, с който обучаващата институция има сключен договор.

Чл. 19. (1) Дейността на оценителите се контролира от длъжностни лица, упълномощени от министъра на земеделието и горите.

(2) Лицата по ал. 1 изготвят констативни протоколи и доклади за извършените проверки и вписват данните за броя проверени партии, броя на неправилно оценените и/или маркираните яйца.

(3) При констатиране на три нарушения за една календарна година се:

1. изготвя писмено предупреждение до оценителя;
2. уведомява ръководителят на пакетиращия център за яйца.

(4) При следващо нарушение лицата по ал. 1 могат да отнемат свидетелството по чл. 18, ал. 1.

(5) Свидетелството се отнема при:

1. грешки и отклонения от правилата за оценяване;

2. записване на невярна информация при маркировката на яйцата;
 3. други нередности и пропуски, застрашаващи здравето на консуматорите.
- (6) За повторно издаване на свидетелство окачествителите полагат само изпит по теория и практика, без да преминават повторно курс на обучение.

Чл. 20. Националният център за аграрни науки и продуктовият борд поддържат база данни за окачествителите, получили свидетелство по чл. 18, ал. 1.

Раздел V. Маркировка на яйцата

Чл. 21. Маркировката на яйцата, предназначени за предлагане на пазара, се извършва върху черупката и/или опаковката само по начините, посочени в тази наредба.

Чл. 22. При маркировка върху черупката се използва трайно, неизмиващо се мастило, предназначено за хранително-вкусовата промишленост, което се нанася по начин, позволяващ яснота и четливост на маркировката.

Чл. 23. (1) При окачествяването на яйца от клас "А" могат да се маркират съгласно чл. 26, 27, 29 и 31 и приложение № 3 един или повече знаци, указващи:

1. датата на опаковане, а в случаите на продажба на яйца в насипно състояние - датата на окачествяването;
 2. клас качество;
 3. тегловна категория;
 4. ветеринарен регистрационен номер на пакетиращия център за яйца;
 5. фирмата на търговеца, в чийто пакетиращ център за яйца е извършено окачествяването;
 6. наименованието, под което се продават яйцата, или търговската марка;
 7. регионален произход на яйцата;
 8. ветеринарен регистрационен номер на производствения обект;
 9. начина на отглеждане съгласно приложение № 4;
 10. срок на годност.
- (2) Означенията по ал. 1 се поставят в деня на маркиране и опаковане на яйцата.

Чл. 24. Върху черупката на яйцата от клас "Б" се поставя маркировка в съответствие с приложение № 3.

Чл. 25. Върху черупката на яйцата "Екстра качество" задължително се маркира датата на снасяне.

Чл. 26. При маркиране на ветеринарния регистрационен номер на пакетиращия център за яйца върху яйцето се поставя число с височина минимум 2 mm.

Чл. 27. (1) Маркировката на датата на опаковане се състои от букви и цифри с минимална височина 2 mm в следната последователност: ден от 1 до 31; месец: от 1 до 12.

(2) Освен датата на опаковане в процеса на опаковане може да се маркира и препоръчителната дата за продажба на яйцата и/или срокът на годност, и/или датата на снасяне. Датата на снасяне може да се маркира и в производствения обект.

(3) Препоръчителната дата за продажба на яйцата указва последния ден, в който яйцата следва да се предлагат за продажба, като се вземе предвид срокът на съхранение в домашни условия, който следва да бъде най-малко 7 дни. Препоръчителната дата за продажба се определя така, че яйцата от клас "А" да запазят характерните си качества, посочени в табл. 1 на приложение № 1, до края на срока за съхранение, при условие че са били правилно съхранявани. Срокът на годност съответства на края на този период.

(4) Препоръчителната дата на продажба може да се посочи в момента на опаковането върху яйцата и/или върху опаковките.

Чл. 28. Срокът на годност се указва в момента на опаковането в следната последователност: ден от 1 до 31; месец: от 1 до 12.

Чл. 29. Яйцата от клас "А" се маркират с печат, представляващ кръг с диаметър най-малко 12 mm, в който се нанася отличителният знак на тегловната категория, съставен от буква или буквите, посочени в чл. 13, ал. 1, с височина най-малко 2 mm.

Чл. 30. (1) Яйцата от клас "Б" се маркират с печат, представляващ кръг с диаметър най-малко 12 mm, в който е нанесена буквата "Б" с височина най-малко 5 mm.

(2) Маркировката по ал. 1 не е задължителна в случаите на директна доставка на яйцата на предприятия от хранително-вкусовата промишленост, при условие че върху съдържащите ги опаковки е ясно обозначено тяхното предназначение.

Чл. 31. Тегловната категория се маркира с латински букви XL, L, M и S с височина минимум 2 mm.

Чл. 32. (1) Яйцата, върху които предстои да се маркира датата на снасяне, се доставят до пакетиращия център за яйца в запечатани опаковки.

(2) В случаите по ал. 1, както и при доставка на яйца с маркирана в производствения обект дата на снасяне, в придружаващия ветеринарен или друг документ се обозначава следната информация:

1. дата на снасяне;
2. име и адрес на производителя и ветеринарен регистрационен номер на производствения обект;
3. дата на предаване;
4. брой или тегло на доставените яйца.

(3) Запечатаните опаковки се отварят в пакетиращия център за яйца непосредствено преди окачествяването, като яйцата се окачествяват и опаковат без прекъсване. Датата на снасяне се маркира по време или незабавно след окачествяването.

(4) В случаите, когато производството на яйца се извършва в предприятието, в което се намира пакетиращият център за яйца, тези яйца:

1. се обозначават с печат с датата на снасяне в деня на снасянето; яйцата, снесени през неработни дни, могат да бъдат маркирани през първия следващ работен ден едновременно с яйцата, снесени през този ден, като се посочва датата на първия неработен ден, или

2. се класифицират в съответствие с разпоредбите на ал. 3, или

3. се доставят в други пакетиращи центрове за яйца или промишлени предприятия в деня на снасяне или, ако този ден е неработен - през първия следващ работен ден.

(5) В случаите, когато пакетиращите центрове за яйца получават яйца и от други производствени обекти, за които не е предвидено указването на датата на снасяне, тези яйца се съхраняват и обработват отделно.

(6) Датата на снасяне може да се укаже върху опаковките в момента на опаковане. В този случай тя се указва и върху яйцата в тези опаковки.

Чл. 33. (1) Яйца, които се маркират съгласно чл. 38, се доставят в пакетиращия център за яйца в опаковки, на които е обозначен начинът на отглеждане.

(2) В придружаващия ветеринарен или друг документ се посочват следните данни:

1. име и адрес на производителя;

2. начин на отглеждане;

3. брой или тегло на яйцата;

4. дата на получаване и доставка.

(3) В случаите по ал. 1 яйцата се окачествяват и опаковат в деня, за който органите на Държавния ветеринарносанитарен контрол са уведомени предварително най-малко един работен ден. При съхранението, окачествяването и опаковането яйцата по ал. 1 се отделят от другите видове яйца.

Раздел VI. Опаковка

Чл. 34. (1) При опаковането на яйцата се използват големи и малки опаковки. Опаковките за яйца са сухи, чисти и направени от устойчив на удар материал, предпазващ яйцата от странични мирозми и от влошаване на качеството.

(2) Големи опаковки, използвани при транспортиране на яйца, включително допълнителният вътрешен опаковъчен материал, не могат да се използват повторно, освен ако отговарят на изискванията по ал. 1. В тези случаи не се допускат следи от предишна маркировка, които имат заблуждаващ характер.

(3) Малките опаковки не могат да се използват повторно.

Чл. 35. (1) В пакетиращите центрове за яйца яйцата се опаковат най-късно на втория работен ден, следващ деня на доставката, освен при необходимост от маркиране на датата на снасяне. В този случай опаковането се извършва в деня на снасянето.

(2) Опаковането и маркирането може да се извърши в допълнителен тридневен срок, ако яйцата са опаковани в друг пакетиращ център за яйца, различен от този, в

който са извършени окачествяването и маркирането.

Чл. 36. (1) Всяка отделна опаковка на една от външните страни съдържа нанесени с четливи и неизтриваеми букви/знаци следните данни:

1. наименование на продукта;
2. име/фирма, седалище и адрес на управление на производителя или ветеринарния регистрационен номер на пакетиращия център за яйца;
3. клас качество и тегловна категория; яйцата от клас "А" се обозначават с израза "клас А" или с буквата "А", като може да се добави и думата "пресни";
4. нетно тегло и брой на опакованите яйца;
5. срок на годност;
6. датата на опаковане за яйцата от клас "Б";
7. допълнителна информация относно съхраняването в хладилник;
8. обозначение на партидата.

(2) Следната допълнителна информация може да се съдържа на външната или вътрешната страна на опаковката:

1. търговска марка; търговската марка се обозначава:
 - а) независимо дали е съвместно притежание на две или повече лица, освен ако е уговорено друго в писмена форма;
 - б) ако не съдържа несъвместими с изискванията по тази наредба обозначения, отнасящи се до качеството или преснотата на яйцата, типа на отглеждане или произхода им;
 2. други данни относно специфични условия за съхранение;
 3. рекламна информация, която не е подвеждаща.
- (3) Означенията по ал. 1 и 2 се поставят в деня на опаковане на яйцата.

Чл. 37. (1) Големите и малките опаковки, дори и последните да са поставени в големи опаковки, трябва да имат върху външната си страна указание с ясно видими и съвършено четливи букви, препоръчващо на потребителите да държат на хладно яйцата след купуването им.

(2) В случай на продажба на яйца в насипно състояние към яйцата се осигурява обозначение, равностойно на посоченото в ал. 1 указание, положено по такъв начин, че да бъде ясно видимо и недвусмислено за потребителя.

Чл. 38. (1) На яйцата от клас "А" и на дребните опаковки могат да се маркират следните обозначения, указващи метода на отглеждане:

1. "Яйца от кокошки - свободно отглеждане на открито";
2. "Яйца от кокошки - подово отглеждане";
3. "Яйца от кокошки - клетъчно отглеждане".

(2) Обозначенията по ал. 1 могат да бъдат добавени към ветеринарния регистрационен номер на предприятието и се използват само за яйца, произведени в предприятия, отговарящи на изискванията по приложение № 4.

(3) Обозначенията по ал. 1 могат да бъдат допълнени с обозначения, отнасящи се до специфичните характеристики на съответните методи на отглеждане на кокошките носачки.

(4) При продажба в насипно състояние обозначенията по ал. 1 се поставят върху всяко отделно яйце.

(5) Големите опаковки, съдържащи яйца или малки опаковки, маркирани съгласно ал. 1, се маркират с някои от обозначенията по същата алинея.

(6) Изискванията по ал. 4 и 5 се отнасят и за случаите, когато се обозначава произходът на яйцата.

(7) Върху опаковките с яйца, предназначени за предприятията от хранително-вкусовата промишленост, се нанасят обозначенията по ал. 1, при условие че яйцата са произведени в предприятия, отговарящи на изискванията по приложение № 3.

Чл. 39. (1) Опаковките, съдържащи яйца от клас "А", могат да носят обозначението за произхода на яйцата или обозначението: "Произход на яйцата: Виж кода върху яйцето".

(2) При продажба на яйца в насипно състояние указанията за произхода могат да бъдат използвани, само ако върху всяко яйце са положени подходящите обозначения и/или символи.

(3) Големите опаковки, съдържащи яйца или малки опаковки, върху които са нанесени обозначенията и/или символите по ал. 2, се маркират със същите обозначения и/или символи.

(4) Върху яйцата от клас "А" и техните опаковки се указва номерът на областта съгласно Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ДВ, бр. 73 от 1999 г.).

Чл. 40. (1) Яйцата от клас "А" и техните опаковки могат да носят обозначение за начина на хранене на кокошките носачки.

(2) Обозначението на зърнените култури като съставна част от храните на кокошките носачки се разрешава единствено ако тези зърнени култури съставляват най-малко 60% от теглото на рецепта, от които най-много 15% субпродукти на зърнени култури. Когато се посочват специфични зърнени култури, ако означението се отнася само до определен вид зърнена култура, тя трябва да съставлява най-малко 30% от рецептата. Ако обозначението съдържа няколко различни вида зърнени култури, всеки от тях трябва да съставлява най-малко 5% от рецептата.

(3) Големите опаковки, съдържащи яйца или малки опаковки, върху които е указан начинът на хранене на кокошките носачки, носят обозначенията по ал. 1.

(4) При продажба на яйца в насипно състояние обозначенията по ал. 1 могат да бъдат използвани, само ако всяко яйце носи съответната маркировка.

Чл. 41. (1) Големите опаковки се снабдяват с етикет, съдържащ данните по чл. 36. Етикетът не може да се използва повторно след отварянето на опаковката.

(2) Етикет не се изисква, когато големите опаковки са отворени опаковки и данните на съдържащите се в тях малки опаковки остават ясни и четливи.

Чл. 42. Върху опаковките на яйца от клас "А" се поставя бял етикет, а обозначенията по него са напечатани с черен цвят.

Чл. 43. (1) Жълт етикет се поставя върху опаковки на яйца:

1. които не отговарят на изискванията за клас "А" и "Б" и са доставени за преработка в предприятия от хранително-вкусовата промишленост;

2. от клас "А", чиито качествени характеристики са влошени, но не са преокачествени в по-долен клас;

3. от клас "Б".

(2) На етикета по ал. 1 с черен цвят се обозначават:

1. името/фирмата, седалището и адресът на управление на производителя;

2. броят или нетното тегло на опакованите яйца;

3. надписът "Яйца, предназначени за хранително-вкусовата промишленост" - с размер на буквите 2 см.

(3) Жълтият етикет не може да се използва повторно.

Чл. 44. Червен етикет се използва за опаковки на счупени и инкубирани яйца със следните обозначения:

1. името/фирмата, седалището и адреса на управление на производителя;

2. името/фирмата, седалището и адреса на предприятието - получател на яйцата;

3. надпис "Яйца за промишлени цели" - с височина на буквите 2 см;

4. надпис "Неподходящо за човешка консумация" - с височина на буквите минимум 0,8 см.

Чл. 45. (1) В случаите на директна доставка от пакетиращ център за яйца до търговец на дребно на яйца, предназначени за продажба в насипно състояние, не се изискват големи опаковки.

(2) Изключение по ал. 1 е допустимо при спазване на следните условия:

1. доставеното количество за деня е по-малко от 3600 яйца за една доставка, но не повече от 360 яйца на купувач;

2. на придружаващия доставката ветеринарен или друг документ са изписани следните данни:

а) наименование, адрес и ветеринарен регистрационен номер на пакетиращия център за яйца;

б) брой яйца, клас качество, тегловна категория, дата на минимална трайност на яйцата и начин на отглеждане на кокошките носачки.

Чл. 46. (1) Върху малките опаковки може да се постави етикет с надпис "Екстра качество" по начин, позволяващ видимостта на данните върху опаковката.

(2) Етикетът по ал. 1 се отделя от опаковката най-късно на седмия ден от опаковането или на деветия ден след снасянето на яйцата.

(3) Надписът по ал. 1 може да бъде следван от думата "пресни".

(4) Надписът по ал. 1 се изписва с букви с височина минимум 1 см, последвани от думите "До" и поредица от числа, посочени в чл. 27, ал. 1, като се посочва седмият ден, следващ този на опаковането, или деветият ден, следващ този на снасянето.

(5) Ако датата на опаковане е посочена върху опаковката, обозначението по ал. 2 може да бъде заменено с надпис "Екстра до седмия ден след опаковането".

(6) Ако датата на снасяне е посочена върху опаковката, обозначението по ал. 2 може да бъде заменено с надпис "Екстра до деветия ден след снасянето".

(7) Големите опаковки, съдържащи малки опаковки с надпис "Екстра качество", се обозначават със следния надпис с букви с размер минимум 1 см: "Опаковка, съдържаща малки опаковки "екстра качество".

Раздел VII. Преопаковане

Чл. 47. (1) Търговията с преокачествени яйца може да се извършва с опаковките, в които са се намидали преди преокачествяването в по-долен клас. При повторно опаковане всяка опаковка може да съдържа само яйцата от една партида.

(2) Етикетът на големите опаковки съдържа най-малко следните данни:

1. адрес на пакетиращия център за яйца, извършил преокачествяването в по-долен клас или получил преокачествени яйца;

2. ветеринарен регистрационен номер на пакетиращия център за яйца, извършил първоначалното опаковане;

3. клас качество и тегло (маса);

4. надпис "Дата на опаковане", следван от датата на първоначалното опаковане, а под него - надпис "Преокачествени", следван от датата на преокачествяването, като се спазват изискванията по чл. 27, ал. 1;

5. допълнителна информация относно хладилното съхранение.

(3) Малки опаковки, съдържащи преокачествени яйца, се обозначават с данните по ал. 2. В случаите на повторна употреба на опаковките новите данни се обозначават върху невалидните данни. Малките опаковки могат да бъдат обозначени и с търговската марка на пакетиращия център, извършил преокачествяването или получил преокачествените яйца.

Чл. 48. (1) Освен в случаите на преокачествяване опакованите яйца от клас "А" могат да се преопаковат в други големи опаковки или малки опаковки само в пакетиращия център за яйца. В този случай всяка опаковка съдържа яйца само от една партида.

(2) В случаите по ал. 1 етикетът на големите опаковки съдържа следните обозначения, изписани с черни букви:

1. адрес на центъра, извършил преопаковането или получил преопакованите яйца;

2. ветеринарен регистрационен номер на пакетиращия център за яйца, извършил преопаковането на яйцата;

3. клас качество и тегло (маса);

4. брой на опакованите яйца;

5. оригинална дата на минимална трайност и под нея надпис "Преопаковани яйца";

6. допълнителна информация относно хладилното съхранение;

7. ветеринарен регистрационен номер на пакетиращия център за яйца, извършил първоначалното опаковане, а в случай на яйца от внос - страната на произход.

(3) Малките опаковки, съдържащи преопаковани яйца, се обозначават с данните

по ал. 2. Допълнително може да се обозначи търговската марка на пакетирания център, който е преопаковал или е получил преопаковани яйца. Надписът "Екстра качество" не може да се използва.

Чл. 49. (1) В случаите на преокачествяване и преопаковане, когато се използват първоначалните опаковки, те се считат за повторно използвани по смисъла на чл. 34, ал. 2.

(2) Данните върху етикета, поставен на големи опаковки, които са били използвани повторно съгласно чл. 34, ал. 2, изцяло се закриват чрез нов етикет или се заличават по друг начин.

(3) На големите опаковки могат да се обозначават данните, съдържащи се на поставения на тях етикет. Допълнително може да се обозначи търговската марка на пакетирания център, който е преопаковал или е получил преопаковани яйца.

Раздел VIII. Водене на дневници

Чл. 50. (1) Ръководителят на пакетирания център за яйца или упълномощено от него лице води дневник с идентификационни данни (име, адрес) за доставчика на яйца (производител или изкупвач) и датата на доставка.

(2) В дневниците по ал. 1 според начина на отглеждане и по дни се вписват следните данни:

1. количествата получени яйца за всеки производител по отделно, наименованието, адресът и регистрационният номер на производствения обект, датата или периодът на снасяне;

2. количествата яйца, неклассифицирани и доставени в други пакутиращи центрове за яйца, включително ветеринарните регистрационни номера и датата или периодът на снасяне;

3. клас качество и тегло на яйцата;

4. количествата окачествени яйца, получени от други пакутиращи центрове за яйца, като се посочат ветеринарните регистрационни номера, датата на минимална трайност, както и уточняване самоличността на продавачите;

5. броя и/или теглото на доставените яйца по тегловни категории, датата на опаковане и крайната дата на годност, по купувачи с посочване на името и адреса им.

(3) Пакутиращите центрове за яйца обновяват данните за наличността на ежеседмична основа.

(4) В случаите, при които върху яйцата от клас "А" и техните опаковки са указани начинът на хранене на кокошките носачки, датата на снасяне и/или регионът на произход, пакутиращите центрове за яйца, които ползват такива означения, ги записват отделно в съответствие с ал. 2, т. 1.

(5) Пакутиращите центрове за яйца вместо да водят дневници за продажбите или доставките могат да събират фактурите и документите за доставките в досиета, носещи данните по ал. 2, т. 1. Досиетата се съхраняват в продължение на най-малко 6 месеца.

Чл. 51. (1) Производителите на яйца водят дневници, в които записват следните

данни:

1. информация, отнасяща се до начина на отглеждане на кокошките носачки, като за всеки начин на отглеждане: дата на зареждане, възраст в момента на зареждането, брой кокошки носачки, брой отпаднали кокошки и дата на отпадане, дневно добито количество яйца, брой и тегловна категория на яйцата, продадени дневно в съответствие с чл. 4, ал. 1, като за всеки конкретен случай се посочват името и адресът на купувача;

2. информация, отнасяща се до начина на хранене на кокошките носачки, в случаите, при които яйцата от клас "А" и опаковките им носят указания за начина на хранене: количество и вид храна и/или смеси, доставени на място, дата на доставката, име на производителя или доставчика, брой и възраст на кокошките носачки, брой на добитите и доставени яйца, дата на изпращане, имена и адреси на купувачите и ветеринарните регистрационни номера на пакетиращите центрове за яйца.

(2) При указване на датата на снасяне информацията по ал. 1, т. 1 се записва отделно.

(3) В случаите, при които в едно и също предприятие се прилагат различни методи за отглеждане на кокошките носачки, информацията по ал. 1 се записва отделно за всяка производствена сграда.

(4) Производителите съхраняват информацията по ал. 2 най-малко 6 месеца след прекратяване на дейността или след клането на кокошките.

Чл. 52. (1) Изкупвачите и стоковите тържища водят дневници, в които записват информацията относно закупуването и продажбата, както и за състоянието на складовите наличности.

(2) В дневниците по ал. 1, които се водят от изкупвачите, се вписва следната информация:

1. количествата изкупени яйца и датите на изкупуването им;
2. наименованието, адресът и номерът на производствения обект;
3. количествата яйца, доставени в съответните пакетиращи центрове за яйца, и датите на доставка.

(3) В дневниците по ал. 1, които се водят в стоковите тържища, се вписва следната информация:

1. количествата закупени и продадени яйца и датите на закупуване и продажба;
 2. имената и адресите на доставчиците и купувачите.
- (4) Изкупвачите и стоковите тържища вместо да водят дневници по ал. 1 могат да събират фактурите и документите за доставка, като записват в тях данните по чл. 38 - 40.

(5) Дневниците по ал. 1 се съхраняват за срок минимум 6 месеца.

Чл. 53. (1) Производителите и доставчиците на храни за кокошки носачки съхраняват счетоводните документи за доставките, направени за производствените обекти, като посочват състава на доставените храни.

(2) Счетоводните документи по ал. 1 се съхраняват за срок най-малко 6 месеца след доставката.

Чл. 54. Всички дневници и счетоводни документи по чл. 50 - 53 се предоставят при поискване на контролните органи, които са длъжни да пазят в тайна информацията, която са получили при и/или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Раздел IX. Изисквания към пакетиращите центрове

Чл. 55. За одобряване на пакетиращ център заинтересуваните лица подават заявление до ръководителя на районната ветеринарномедицинска служба по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 56. (1) На одобряване подлежат пакетиращите центрове, чиито помещения се поддържат чисти и проветрени и отговарят на следните изисквания:

1. разполагат с достатъчно пространство с оглед спецификата на дейността;
2. изградени са и са оборудвани по начин, позволяващ подходяща вентилация, осветление, почистване и дезинфекция, както и по начин, позволяващ предпазването на яйцата от високи амплитуди на външната температура;
3. предназначени са за манипулация и съхранение на яйца; част от помещенията могат да бъдат използвани за съхранение на други продукти при условие, че последните не придават страничен мирис на яйцата, след съгласуване с органите на Държавния ветеринарно-санитарен контрол.

(2) Техническото оборудване на пакетиращия център за яйца се поддържа в изправно състояние и включва:

1. подходящи осветителни тела, позволяващи индивидуалната инспекция на яйцата;
2. уреди за измерване височината на въздушната камера;
3. машина за окачествяване на яйцата според теглото (масата);
4. теглилка;
5. приспособление за маркировка на яйцата.

(3) Когато за индивидуална инспекция на яйцата, за сортиране и за определяне на размера им се използва автоматична машина, тя се осигурява с отделно осветително устройство за инспекция на яйцата.

(4) При използване на автоматичните машини по ал. 3 ръководителят на районната ветеринарномедицинска служба може да освободи обекта от задължението за непрекъснат човешки контрол, при условие че има въведена система за контрол на качеството.

(5) Районните ветеринарномедицински служби дават на одобрения пакетиращ център регистрационен номер, който започва с означението "BG".

Чл. 57. Районната ветеринарномедицинска служба съставя и поддържа регистър на пакетиращите центрове за яйца по реда на Закона за храните, като всеки център за яйца има свой ветеринарен регистрационен номер.

Раздел X. Особени правила за предлагането на яйца на пазара

Чл. 58. При продажба на дребно яйцата се предлагат на купувача отделно според качеството и теглото им.

Чл. 59. В случаите на продажба на яйца в насипно състояние на черупката освен задължителните обозначения според класа се маркират датата на окачествяването и ветеринарно-регистрационният номер на пакетиращия център за яйца, в който са окачествени.

Раздел XI. Внос на яйца

Чл. 60. (1) Вносът на яйца се допуска:

1. при спазване изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност;
2. при условие, че се доставят в опаковки със следните ясни и четливи обозначения:

- а) страна на произход;
 - б) фирма на опаковачното предприятие в страната износител;
 - в) клас качество и тегловна категория;
 - г) за големи опаковки - тегло на опакованите яйца в килограми и брой, а за дребни опаковки - брой на яйцата;
 - д) дата на снасяне;
 - е) дата на пакетиране и срок на годност и препоръки за съхранение за яйцата от категория "А" и дата на опаковане за яйцата от категория "Б";
 - ж) за яйцата клас "А" - метод на отглеждане или обозначението "метод на отглеждане необозначен";
 - з) за големи опаковки - име и адрес на износителя;
3. при спазване изискванията по чл. 6, 12, 13, 14, 21, 23, 24, 34 и 46.

(2) В случаите на продажба на яйца в насипно състояние на черупката се маркират страната на произход и датата на снасянето.

Чл. 61. Поставянето на етикети върху опаковките, преокачествяването и преопаковането на яйцата по този раздел се извършва при спазване изискванията по чл. 42 - 49.

Чл. 62. Изискванията по чл. 60 не се прилагат при внос на не повече от 60 яйца месечно, предназначени за собствена консумация.

Раздел XII. Инспекции и контрол

Чл. 63. (1) Контролът върху окачествяването, маркировката и опаковката на яйца се осъществява от длъжностни лица, определени със заповед на министъра на земеделието и горите.

(2) Производствените обекти, пакетиращите центрове за яйца, стоките тържища, изкупвачите, а също и доставчиците на храни за кокошки носачки в случаите,

при които върху яйцата и техните опаковки се отбелязва начинът на хранене на кокошките, подлежат на проверка най-малко веднъж годишно относно класифицирането, маркирането и опаковането на яйцата.

(3) Производствените обекти и пакетиращите центрове за яйца, които маркират яйцата и техните опаковки в съответствие с изискванията на чл. 32, подлежат на проверка най-малко веднъж на два месеца относно класифицирането, маркирането и опаковането на яйцата.

Чл. 64. (1) Контролът върху използването на означенията по чл. 32, 39 и 40 се извършва от определени от министъра на земеделието и горите лица.

(2) Лицата по ал. 1 представят необходимите гаранции за независимост по отношение на заинтересованите производители и доказателства, че отговарят на критериите на действащия стандарт БДС EN 45011.

(3) Разходите за проверките, извършвани от органите по ал. 1, се поемат от производителите, които ползват обозначенията по чл. 32, 39 и 40.

Чл. 65. (1) Лицата по чл. 63 и чл. 64 съставят протоколи за извършените проверки.

(2) При констатиране на нарушения лицата по ал. 1 правят предложения пред министъра на земеделието и горите за издаване на наказателни постановления по чл. 53а от Закона за животновъдството.

Чл. 66. Контролът по чл. 63 се осъществява чрез вземане на произволни проби:

1. когато яйцата са в големи опаковки, без да съдържат малки опаковки, се извършва проверка на посочените в табл. 1 от приложение № 6 минимални количества яйца;

2. когато яйцата са опаковани в малки опаковки, независимо дали се намират в големи опаковки, се извършва проверка на посочените в таблица 2 от приложение № 6 минимални количества разфасовки и яйца;

3. при партиди, съдържащи не повече от 18 000 яйца, се извършва проверка на не по-малко от 20% от големите опаковки;

4. при партиди, съдържащи повече от 18 000 яйца, се извършва проверка на не по-малко от 10% от големите опаковки, но не по-малко от 10 големи опаковки;

5. в случаите на яйца в насипно състояние, които се предлагат за продажба на дребно - до 180 яйца се проверяват 100%, а над тази бройка - 15%, но не по-малко от 180 яйца.

Чл. 67. (1) След проверката и при необходимост - след привеждане на партидата в съответствие с изискванията по тази наредба, лицата по чл. 63, ал. 1 поставят върху опаковката контролен стикер със следните обозначения:

1. "Проверено на ... (дата) в ... (пакетиращ център за яйца)";

2. име и подпис на длъжностното лице.

(2) Контролният стикер е бял с червен надпис. Ако преди проверката опаковката е била затворена, тя се запечатва с контролния стикер, който при необходимост се поставя върху етикета.

(3) При проверка на малки опаковки с обозначението "Екстра качество" контролният стикер съдържа обозначенията по ал. 1 и думите "Екстра качество", написани с букви курсив с височина 1 см.

(4) На пазара се допускат само партиди с яйца, които отговарят на изискванията на наредбата.

Чл. 68. (1) При проверка на партида с яйца от клас "А" се допускат следните отклонения по отношение на качеството:

1. при експедиция от склада за яйца - 5% яйца с отклонения в качеството;

2. при търговията с яйца - 7% яйца с отклонения в качеството.

(2) При проверка на партида с яйца от клас "А" се допускат отклонения относно единичното тегло на яйцето. Всяка партида не трябва да съдържа повече от 10% яйца от намиращите се непосредствено над или под нея тегловни категории, но не повече от 5% от намиращата се по-долу категория.

(3) При проверка на яйца "екстра качество" не се допускат отклонения относно височината на въздушната камера.

(4) Когато проверяваната партида съдържа по-малко от 180 яйца, процентите на отклоненията по ал. 1, 2 и 3 се удвояват.

Раздел XIII. Ред за събиране на данни за средната цена на покупко-продажбата

Чл. 69. В Министерството на земеделието и горите се поддържа информационна система с данни за средните продажни цени на яйцата от клас "А", получени от кокошки клетъчно отглеждане.

Чл. 70. (1) Ръководителят на пакетиращия център за яйца или упълномощено от него лице ежеседмично изпращат в Министерството на земеделието и горите информация за средните продажни цени на яйца клас "А", размери L и M, получени от кокошки клетъчно отглеждане. Информацията за цените се предоставя на електронен и/или хартиен носител не по-късно от 12 ч. всяка сряда.

(2) Докладваните цени са средни за седмицата, предшестваща седмицата на уведомяване, и са изразени в лева за 100 кг, без ДДС.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Яйца" са кокошите яйца с черупка, предназначени за директна човешка консумация или за преработка в предприятия от хранително-вкусовата промишленост, с изключение на счупени яйца, яйца от инкубатор и топлинно обработени яйца.

2. "Яйца за промишлени цели" са кокошите яйца с черупка, различни от тези по т. 1, включително счупени яйца и яйца от инкубатор, с изключение на топлинно обработени.

3. "Яйца за люпене" са яйцата, предназначени за производство на пилета.
4. "Инкубирани яйца" - яйца за люпене, поставени в инкубатор за производство на пилета.
5. "Счупени яйца" са яйцата със счупвания на черупката и разкъсване на подчерупковата ципа, в резултат на които се разкрива съдържанието на яйцето.
6. "Пукнати яйца" са яйцата с наранена черупка, но с незасегнатата подчерупкова ципа.
7. "Преокачествени яйца" са яйцата, които не отговарят на изискванията на съответния клас.
8. "Предлагане на пазара на яйца" е представяне и предлагане на яйца с цел продажба, продажба на яйца и тяхната доставка.
9. "Пакетиращ център за яйца" е склад за съхранение, окачествяване, маркиране, опаковане и търговия с яйца, включително помещения в регистриран производствен обект, отговарящи на изискванията за пакетиращ център за яйца, регистриран по Закона за ветеринарномедицинската дейност.
10. "Партида" са яйцата от пакетиращ център за яйца, намиращи се в опаковка или в насипно състояние, с маркирана една и съща дата на опаковане или дата на окачествяване, от едно и също качество и тегловна категория.
11. "Големи опаковки" са опаковките, съдържащи повече от 36 броя яйца.
12. "Малки опаковки" са опаковките, съдържащи не повече от 36 броя яйца.
13. "Яйца в насипно състояние" са неопаковани яйца или яйца от отворени опаковки и позволяващи подмяна на яйцата в тях.
14. "Изкупвач" е лицето, което доставя за окачествяване изкупени от производителя яйца в пакетиращ център за яйца, в стоково тържище по чл. 5, т. 2 или за преработка - в преработвателно предприятие.
15. "Дребен производител" е лицето, което произвежда и предлага на пазара до 100 яйца дневно.
16. "Преработвателно предприятие" е промишленото предприятие, което включва преработка на яйца в производствената си технология.
17. "Стоково тържище" е тържището, получило разрешение при условията и по реда на Закона за стоковите борси и тържищата.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 38ж, т. 1 и 5 и чл. 38з от Закона за животновъдството и отменя Наредба № 31 от 2001 г. за изискванията за предлагане на пазара на кокоши яйца за консумация (ДВ, бр. 67 от 2001 г.).

Приложение № 1 към чл. 14

Таблица 1

Показатели	Класове яйца и характеристика	
	клас "А"	клас "Б"

Черупка и подчерупкова ципа	Нормални, чисти, неповредени		Яйца, които не отговарят на изискванията на клас "А", са от клас "Б".
Въздушна камера с височина в мм до	"Екстра качество" 4	6	
Белтък	Чист, бистър, прозрачен, плътен, без каквито и да е чужди включения		
Жълтък	При овоскопиране едва забележим, като сянка с неясни контури. При въртене на яйцето без значителни отклонения от централното положение, без чужди включения и отлагания.		
Зародиш	Незабележимо развит.		
Мирис	Без чужд мирис.		

Таблица 2

Категория	Тегло на едно яйце, г	Минимално нетно тегло на 100 яйца, кг
XL - много големи	73 и повече	7,3
L - големи	от 63 до 73	6,4
M - средни	от 53 до 63	5,4
S - малки	под 53	4,5

Приложение № 2 към чл. 18, ал. 3

.....
Наименование, адрес на издаващия
свидетелството

СВИДЕТЕЛСТВО

№ от г.

Настоящото свидетелство се издава на,
с ЕГН
в уверение на това, че лицето е завършило успешно курс на обучение за
окачествител на кокоши яйца за консумация.

Членове на комисията:

1.
2.
3.

Председател на:
(Подпис и печат)

Приложение № 3 към чл. 23 и 24

Маркировка на яйцата

Клас, катего- рия яйца	Марки- ровка	Тегловна категория яйца			
		много големи	големи	средни	малки
Клас "А"		XL (кръг)	L (кръг)	M (кръг)	S (кръг)
Клас "Б"	Б (в кръг)				

Приложение № 4 към чл. 38, ал. 2

Минимални изисквания, на които трябва да отговарят предприятията,
произвеждащи яйца, които се маркират с обозначенията по чл. 38

1. Яйца, обозначени с надписа "Яйца от кокошки, отглеждани на открито", се произвеждат в предприятия, отговарящи на следните изисквания:

а) през деня кокошките се отглеждат в открито пространство, с изключение на случаите на временни ограничения, наложени от ветеринарните власти;

б) пространството, в което се отглеждат кокошките, в по-голямата си част е покрито с растителност и няма никакво друго предназначение, освен когато се касае за овощни градини, залесени зони или пасища, при условие че последната възможност е разрешена от компетентните органи;

- в) максималната гъстота на отглеждане е една кокошка на 10 кв.м;
- г) вътрешното оборудване на обекта отговаря на изискванията по т. 2 или 3;
- д) външните пространства не могат да се простират на повече от 150 м в радиус от изхода на най-близката сграда; това разстояние може да се увеличи до 350 м при условие, че върху цялата площ на външното пространство са разположени равномерно достатъчен брой навеси и поилки при най-малко 4 навеса на хектар.

2. Яйца, обозначени с надписа "Яйца от кокошки - подово отглеждане", се произвеждат в предприятия, отговарящи на следните изисквания:

- а) максималната гъстота на отглеждане е не повече от 7 кокошки на кв.м от подовото пространство;
- б) най-малко една трета от подовото пространство е покрита със слама, дървени стърготини, пясък или торф;
- в) достатъчно голяма част от подовото пространство се използва за събиране на птичите екскременти.

3. Яйца, обозначени с надписа "Яйца от кокошки - клетъчно отглеждане", се произвеждат в предприятия, отговарящи на следните изисквания:

- а) за всяка снасяща кокошка са осигурени минимум 550 см² пространство в клетка, измерено в хоризонталната равнина, което може да бъде използвано свободно, като се изключат гнездата, кацалките и пясъчните вани, ограничаващи наличната площ;
- б) вътрешното оборудване на обекта включва летви за кацане с дължина, която е достатъчна за осигуряване на минимално разстояние 15 см между всяка кокошка.

Приложение № 5 към чл. 66

Таблица 1

Общ брой на яйцата от една партида	Брой на яйцата за проверка	
	в% от партидата	минимален брой
До 180	100	-
От 181 - 1800	15	180
1801 - 3600	10	270
3601 - 10800	5	360
10801 - 18000	4	540
18001 - 36000	3	720
36001 - 360000	1,5	1080
повече от 360000	0,5	5400

Таблица 2

Общ брой на яйцата от една партида	Брой на дребни опаковки	Брой на яйцата за проверка
------------------------------------	-------------------------	----------------------------

	за проверка, в % от партидата	от една разфасовка, в %
До 180	100	100
181 - 1800	15	100
1801 - 3600	10	100
3601 - 10800	5	100
10801 - 18000	4	100
18001 - 36000	3	100
36001 - 360000	1,5	100
повече от 360000	0,5	100